Ner. 265. ROK 1843. PONIEDZIAŁEK 20 LISTOPADA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Ofiarowanie NMP.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Rodomił.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopień ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
17 6	27; 4, 362	— 5, 6	1, 06	Zachodni słaby	Pogoda z Chmurami	Snieg
2	4, 619	— 2, 4	1, 74	PłZachodni ,,	Chmury	
10	5, 274	— 3, 0	1, 51	Zachodni ,,	Pochmurno	

Część Urzędowa.

Nro. 1373.

KOMMISSYA EMERYTALNA

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do wiadomości, iż w kassie stowarzyszenia emerytalnego znajduje się kwota złp. 3000 do wylokowania, ktoby więc takową sobie wypożyczyć życzył z podaniem w potrzebne dowody zaopatrzonem do kommissyi emerytalnéj w przeciągu dni 20 zgłosić się zechce.

Kraków d. 9 Listopada 1843 r.

Senator Prezydujący.
KIEŁCZEWSKI
Kaniewski Sekr.

Nro 5897.

TRYBUNAŁ.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Wzywa mających prawo do kwoty złp. 24 tytułem kaucyi przez Józefa Dziewińskiego w sprawie z Janem Piaseckim do depozytu sądowego w r. 1827 złożonéj, aby się w terminie miesięcy 3 z stósownemi dowodami po odbiór téjże kwoty zgłosili, pod rygorem przyznania jéj na rzecz skarbu publicznego.

Kraków d. 12 Października 1843 r.

Sędzia Prezydujący,
J. PARENSKI
(2r.) *Lasocki* Sekr.

Nro 5433.

TRYBUNAŁ.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Wzywa mających prawo do kwoty złp. 26 gr. 3 wyrokiem Trybunału z dnia 29 Kwietnia 1831 rozdział funduszu Stanisława Zajączkowskiego urządzającym, na rzecz Anieli Pietrzykowskiéj przyznanéj, aby po odbiór kwoty téj w przeciągu miesięcy 3 do Trybunału zgłosili się, pod rygorem przyznania jéj na rzecz skarbu publicznego.

Kraków d. 18 Października 1843 r.

Prezes
MAIER.
(2r.) *Lasocki* Sekr.

Nro. 5910

TRYBUNAŁ

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Wzywa mających prawo do massy sukcessorów Michała Zakrzewskiego z kwoty złp. 8. gr. 13 w gotowiźnie i złp. 1798 gr. 7 w skryptach w depozycie sądowym złożonéj, aby się po odbiór tejże z dowodami prawa ich dostatecznie wykazać zdolnemi w terminie 3 miesięcy do Trybunału zgłosili pod rygorem przyznania będącéj w mowie massy jako opuszczonéj na rzecz skarbu publicznego.

Kraków d. 18 Października 1843 r.

Sędzia Prezydujący,
Dymidowicz.
(2r.) *Lasocki* Sek.

Dnia 21 Listopada b. r. o godzinie 11 przed południem w gmachu Sukiennicach przez publiczną licytacyą w drodze sądowéj sprzedane zostaną effekta jakoto: fortepiano orzechowe, kanapa, szafy, stołki stoły, zegary i inne za gotową zaraz zapłatę w monecie srebrnéj *courant.*

Kraków d. 14 Listopada 1843 r.

Skórczyński Kom. Sąd.

Wiadomości zagraniczne.

— *Raguza* 14 *Października.* —

Dwa znaczne trzęsienia ziemi dały się tu czuć od czasu ostatniego doniesienia, t. j. 10 i 13. Zbytecznie byłoby wyliczać wszystkie inne małe wstrząśnienia, których liczba jest bardzo wielka. W przyległej Hercegowinie dają się czuć codzień bardzo gwałtowne trzęsienia, w skutek czego, mieszkańcy tamtejsi w wielkiéj zostają trwodze. Wojskowa załoga cesarska, która w upłynionych dniach biwakowała w miasteczku Pille, powróciła tu już na swoje kwatery: ale mieszkańcy znajdują się powiększéj części w okolicach. D. 10 po świeżym wietrze Scirokko, nastała okropna burza, która w całéj okolicy ogromne poczyniła spustoszenia.

— *Würtzburg* 30 *Października.* —

Tak tu jak i w Ausbach, utworzył się, za pozwoleniem rządu, komitet do zbierania składek pieniężnych na wsparcie powracających z Grecyi Bawarczyków i innych Niemców.

(*Preuss. Zeit.*)

— W. XIĘ: BADEŃSKIE. —

Budowa twierdzy związkowéj Rastatt postąpiła tego lata daléj niż się spodziewano. Jeszcze w ciągu tej zimy rozpoczną się roboty na około całego miasta.

— *Paryż* 1 *Listopada.* —

Onegdaj była rocznica bytu teraźniejszego ministerstwa; d. 29go Października 1840. marszałek Soult mianowany został prezesem rady ministrów i utworzył gabinet, który jednak otrzymał nazwę nie od swego naczelnika, ale od tego, który mu nadał barwę, t. j. od pana Guizot. To więc ministerstwo przetrwało już trzy lata, to jest dłużéj aniżeli którykolwiek inny zarząd od czasu rewolucyi lipcowéj. Przeciwnicy jego naturalnie biorą tę długą trwałość za zarzut, i przytaczają dłuższe jeszcze, bo 7 letnie trwanie ministerstwa Villela, które spowodowało zmianę dynastyi.

Dziś królowa, królewna i xiężna Orleans wyjechały do Dreux, gdzie cały dzień modlić się będą przy grobach xięcia Orleans i xiężny Maryi. Jutro powrócą do St. Cloud.

Zapewniają, że pan Blanqui starszy, dyrektor szkoły centralnéj, z polecenia rządu wkrótce przedsięweźmie podróż do Niemiec.

Mianowanie kilku ministrów kawalerami orderu legii honorowéj, dało powód do wieści o modyfikacyi ministerstwa. Zapewniają, że kilku członków gabinetu postanowiło nie występować już przed Izbami.

Słychać, że na wierzchołku góry Valerien, w środku cytadelli, na przypadek oblężenia, założoną zostanie studnia artezyjska.

Xiążę Polignac przybył z rodziną swoją do Paryża. Ma on zamiar przepędzić tu zimę.

Od czasu jak rząd francuzki przez wszystkie dzienniki ogłosić kazał, że każdy przenoszący się do Afryki otrzyma tam grunta, mieszkanie, woły, krowy i narzędzia gospodarskie, pospiesza tam mnóstwo wędrowców z Niemiec, Alzacyi, Szwajcaryi i t. p. Liczba wędrowców w Algierze jest już więcéj niż dostateczna na zaludnienie wsi, których budowanie już się rozpoczęło.

Wczoraj postawiony został w wielkiéj sali rady miejskiéj, w pałacu przy bulwarze d'Orsay, kolosalny posąg krola Filipa, który tu jest pierwszy raz w królewskim gronostajowym płaszczu przedstawiony, a na głowie ma wieniec wawrzynowy. Prawe ramię poziomo jest wyciągnięte a lewe spoczywa na tablicy, na któréj jest napis: Przed Bogiem przysięgam, że kartę konstytucyjną wiernie zachowam," począ-

tek przysięgi, którą król dnia 9 Sierpnia w pałacu Bourbon wykonał.

Od miesiąca dają się spostrzegać liczne poruszenia wojsk we wszystkich północnych i wschodnich departamentach. Ale pomimo krytyczne położenie interessów hiszpańskich, 9, 10, i 11 okrąg wojskowy nie otrzymały żadnych posiłków wojskowych.

— *Madryt* 28 *Października.* —

Z zadziwieniem dowiadujemy się z gazet paryzkich, że tutejszy rząd tymczasowy doręczyć kazał xięciu Nemours przez pana Olozaga, order złotego runa. Mniemano tu, że przed ogłoszeniem pełnoletności królowéj, tak wysoki order nie będzie nikomu udzielony. Tymczasem i hr. Oñate został w tych dniach orderem tym ozdobiony. Hr. Oñate jest jedynym z Grandów hiszpańskich, którego familia pokazywała się niekiedy w pałacu Ex-Rejenta.

Pan Olozaga spodziewany tu jest z Paryża pojutrze.

— *Lisbona* 19 *Października.* —

Municypalność miasta Ewora została przez postanowienie królewskie rozwiązaną, a to z powodu adresu tejże municypalności, żądającego oddalenia teraźniejszych ministrów.

— *Konstantynopol* 18 *Października* —

Hospodar Wołoszczyzny, Kżę Bibesco, miał onegdaj pożegnalne u sułtana posłuchanie i otrzymał od niego w podarunku brylantami wysadzany portret Sułtański.

Jlny inspektor nauk; Hairullah-Efendi, dyrektor szkoły medycznej w Galata Serai. Dr. Bernard, oraz proffessorowie i inni urzędnicy tego zakładu naukowego; wezwani zostali 12go b. m. do Seraju Tok-Kapu do Sultana, który im, a szczególniéj dr. Bernard, w najpochlebniejszych wyrazach okazał swoje zadowolenie z postępu uczniów. Zarazem kazał sułtan Hairullah-Efendemu i Dr. Bernard doręczyć brylantami wysadzane tabakiery, innym zaś professorom frankijskim proste złote tabakiery, a tureckim podarunki w pieniądzach.

Deszcz ulewny w przeszłym tygodniu zrządził tak w stolicy jak i w okolicy bardzo znaczne szkody. Bruk w wielu miejscach jest wyrwany, drogi zupełnie popsute; kamienny most w Balkallman zerwany i znaczna liczba domów zniszczona.

Xiążę wyspy Samos, Wogoridas, miał niedawno posłuchanie u Sultana i otrzymał od niego, na znak zadowolenia z zarządu téj wyspy brylantami ozdobioną tabakierę.

Według listów z Bejrutu z d. 7go Październikа pobór rekrutów w Syryi został na 4 miesiące odłożony.

Na wyspie Chalki, leżącéj niedaleko wyspy Rhodus, zdarzają się codzień trzęsienia ziemi, w skutek których już wiele się domów zawaliło. Z ludzi wszelako nikt nie zginął. W południowéj stronie téj wyspy znajdująca się góra, otworzyła się u wierzchołka i z krateru tego wybucha teraz niebieskawy płomień połączony ze słupami dymu. Wioska, leżąca na pochyłości téj góry i licząca 500 — 300 domów, została zupełnie zniszczoną. I na wyspie Rhodus dają się czuć codzień trzęsienia ziemi, począwszy od 14go Września.

— *Indye Wschodnie.* —

Wspomnieliśmy już o urzędowych depeszach jenerała Napier: namiestnika w kraju Sind, do lorda Ellenborough., Jlnego gubernatora Indyj, w których doniesionem było o ukończeniu tamecznych kroków nieprzyjacielskich przez zebranie do niewoli Mir Szacha Mahomeda i pokonanie Mir Szira Mahomeda. Pierwszego czynu dopełnił podpułkownik Roberts Mir Szach Mahomed stał w Pir Assi u podnóża góry z 2000 ludzi w obozie. Tu uderzył nań Roberts 9 Czerwca z 1000 ludzi i 4 działami polowemi, rozpędził po krótkiéj walce jego siłę bojową i zdobył jego chorągwie i armaty. Amir, który uciekając ukrył się w krzakach, został odkryty i poddał się kapitanowi Travers z 3go pułku piechoty Bombajskiéj. Nieprzyjaciel zostawił na pobojowisku około 90 trupów; anglicy nie mieli ani jednego zabitego, tylko 9 rannych, w liczbie których Porucznika Lancaster. Jednego konia im ubito i 7 raniono. Dwoch artylerzystów umarło w skutku okropnych upałów czerwcowych.

Rozmaitości.

W XVI wieku żyła w Bononii Bettina, córka sławnego prawnika Jana Andreae, zamężna za professora Gregorio. Była ona tak uczoną, że gdy małżonek jéj, albo dla słabości, albo z innéj przyczyny nie mógł dawać prelekcyi prawa, ona go wyręczała i publicznie z katedry z zupełnem zadowoleniem licznych słuchaczów naukę prawa z głęboką wiadomością wykładała.

Sławny z swych wiadomości, podróży i historyi Roseli, podał 1716 roku prośbę do magistratu utrechtskiego, prosząc o profesurę języków oryentalnych, albo też matematyki, filozofii, historyi, teologii, albo nareszcie o pozwolenie założenia kawiarni. Człowiekowi, o ktorym powszechne było przekonanie, że każdą z tych katedr z chlubą zastąpić jest w stanie, udzielono nareszcie pozwolenie założenia szynkowni.

Gdy Jerzy pierwszy, elektor hanowerski, po śmierci królowéj Anny koronę angielską osiągnął, winszował mu pewny dworzanin szczęścia, że posiada dwa tak znakomite kraje, Wielką Brytanię i xięstwo Brunszwicko-Lineburskie. »Winszuj mi Wpan raczéj szczęścia,« odpowiedział król, »że w tych państwach posiadam 2 tak znakomitych mężów: Newtona i Leibnitza.»

W połowie upłynionego wieku, ścięto przy Stotford drzewo morwowe, które sam Szekspir miał zasadzić. Zebrało się liczne zgromadzenie wielbicieli wielkiego poety, i płacili za kawałek tego drzewa od 500 do 1000 f. st.—Gdy mieszkańcy Stotfordu nadali Garrikowi prawo obywatelstwa, przesłali mu patent w puszce z tegoż drzewa i jedno z własnoręcznych pism Szekspira.

Do jednego z recenzentów w Londynie przyszedł poczynający artysta z prośbą, aby o wystąpieniu jego łaskawie wspomnieć raczył, a że on gdy dojdzie do lepszego bytu, to mu wywdzięczy się sowicie. Nazajutrz czytano w felitonie dziennika: »Wczoraj występował JP. N.. w roli Roberta. Artysta ten wiele obiecuje.«

Wojskowy wzięty w niewolę po bitwie przegranéj, stawiony był przed wodza wojsk nieprzyjacielskich. Ten ujęty postawą wspaniałą grenadyera, rzekł, gdyby wojsko naszych przeciwników miało tylko 50,000 takich ludzi, zwycięztwo nie byłoby z nami. »Jenerale,« odrzekł wojskowy, »wojskowych takich jak ja jest u nas pełno, ale nam takiego dowódzcy jak ty zabrakło.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 17 do dnia 18 Listopada.

Bukowski Edward hr.. Małachowska Cecylia hr.. Bajatti Jędrzej z Polski; — Veltheim Wilchem z Galicyi; — Minnigerode Wilchelm ob., z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Piekarska Marya ob., Bocheński Tadeusz ob,, do Polski; — Barski Felix ob., Gagatnicka ob., Blumm Zygmunt, do Galicyi; — Weingarten, Strawinski Piotr Lawrynowicz Franciszek, do Pruss.

Doniesienie prywatne.

Niżéj podpisany ma zaszczyt do powszechnéj podać wiadomości, iż mu poruczoną została ajencya ces. król. uprzywil. zakładu zabezpieczającego *Assicurazioni Generali Austro Italiche* w Trieście. Towarzystwo to, tak zaszczytnie dotąd znane, przyjmuje do zabezpieczenia od ognia (nawet od uderzenia pioruna), budynki mieszkalne i gospodarskie, meble, towary, sprzęty, ziemiopłody i bydło, zabezpiecza od owych przygód, którym wyprawione towary na lądzie podlegać mogą i przyjmuje nakoniec do zabezpieczenia i na życie człowieka kapitały lub dochody, które równie za życia jakoteż i w przypadkach śmierci wypłacone bywają, wyliczając zawsze gotowemi pieniądzmi przypadające wynagrodzenia. Niżéj podpisany oddając się tedy przyjemnéj nadziei, że wyżéj nadmienione korzyści równy pozyskają udział, w poruczonym mu obwodzie, jako w wszystkich innych obwodach Galicyi, a w ogóle w całéj monarchii Austryackiéj znalazły, gdzie instytut powszechnym za sobą głosem dotąd pochlubić się może, zaprasza najuniżeniéj Szanowną Publiczność, aby go swojemi poruczeniami do zabezpieczenia zaszczycać raczyła, które przyjmować, i do główné j ajencyi przesyłać upoważniony jestem, od których w tem razie Polizza wydane będą.

Fran. Bruno **Hahn**
Ajent w Krakowie.

Formularzy do podań bezpłatnie dostać można, i każde wyjaśnienie tyczące się zabezpieczenia chętnie udzielane będzie. (1r.)

Posiadający praktycznie wyższą znajomość gospodarstwa, leśnictwa, i prowadzenia gorzelni oraz administracyi i prawa, zaopatrzony poleceniami pierwszych obywateli W. X. Poznańskiego, mogący przytem złożyć kaucyą od kilku do kilkunastu tysięcy, życzy sobie przyjąć jeneralny zarząd dobrami większemi, czy to w Królestwie Polskim, lub Litwie, Wołyniu i Podolu, jak też w Galicyi Austryackiéj; bliższą wiadomość za listami frankowanemi powziąść można w księgarni A. W. Fusieckiego w Krakowie przy głównym rynku pod L. 15. (2r.)